

liberale. De gamle Konservative var Mænd af den gamle Grev Frijs' Støbning, og de havde efter min Mening altid en bedre Forstaaelse af udenrigspolitiske Forhold end de fleste andre Partier her i Landet, hvorimod den anden Støbning, den national-liberale, hvor kloge de end var paa Indenrigspolitik, forstod sig meget lidt paa Udenrigspolitik. Jeg fandt i det ærede Medlem Hr. Fraenkels Udtalelse en personlig Sympati for det Frijs'ske Standpunkt. Men Blandingen af disse forskellige Strømninger blev altsaa denne Dagsorden. En saadan Dagsorden, der er et Barn af en Følelsesretning, om jeg saa maa sige, en national-liberal Følelsesretning, og en vis Kløgt, kan jeg ikke anbefale at stemme for.

I det ærede Medlems Tale var der forskellige Ting, som det kunde have sin Interesse at gaa nærmere ind paa. Men jeg tror, det er frugtesløst, thi nu er Beslutningen taget partimæssigt, og saa kender jeg fra tidligere Tid, fra Forholdene i de forskellige Partier, ogsaa i mit eget Parti, hvordan Stemningen er og vil blive. Men jeg kunde have Lyst til at spørge det ærede Medlem: Hvad er det for Lande, der har bedre Kaar ved deres Traktater, end vi vil faa ved den Traktat, som vi nu har til Ratifikationsbeslutning?

Naar det ærede Medlem taler om, at man ikke kan vedtage en Traktat, som man kun kender i Chifferskrift, saa vil jeg dertil sige, at den Indvending kunde fremføres forrige Gang, der var Tale om, at Rigsdagen skulde tage Stilling til dette Traktatudkast, nemlig ved den ordinære Rigsdagssamlings Slutning, men den kan ikke fremføres nu. Nu har man efter min Mening haft tilstrækkelig lang Tid til at forhandle om alle de Momenter, der kan være at forhandle om, og vi har da ment at være tvunget af Forholdene til nu at tage vor bestemte Stilling i denne Henseende. Men, som nævnt, jeg skal ikke komme ind paa Enkelthederne, det vilde kun forlænge Debatten, som maaske senere kan blive forlænget af andre Grunde, men jeg skal blot anbefale, at man stemmer mod Dagsordenen.

Staaung: Den af det konservative Partis Ordfører (Fraenkel) stillede Paa-stand paa Overgang til den næste Sag paa Dagsordenen er i sit Indhold endog videregaaende end det, som de konservative Medlemmer af det udenrigspolitiske Nævn gjorde Indstilling om, idet de da kun ønskede en Udsættelse af Sagen paa

nogle Maaneder. Det var dog i alt Fald et Standpunkt, som der med en vis Ret kunde tales om. Det, der nu fremsættes, er derimod en Fordring om en Kuldkastelse af det foreliggende Udkast til en Traktat og en Udskyden ikke blot for nogle Maaneder, men indtil en ny Traktat kan tilvejebringes.

Jeg kan ikke tiltræde denne Dagsorden og skal paa mit Partis Vegne fra- raade at vedtage den. Det forekommer mig heller ikke, at der er givet nogen som helst Begrundelse for Forslaget. Jeg hørte, at det ærede Medlem Hr. Fraenkel talte om russiske Begreber om Ejendom og Tyveri, han mente, at disse Begreber var forskellige fra den Opfattelse, der herskede i den øvrige Verden. Hvis der er et saadant Modsætningsforhold, eksisterede det formentlig ogsaa i 1921, da det konservative Parti den 16. December stemte for en Dagsorden, hvori Regeringen opfordredes til at indlede Forhandlinger med Rusland om Tilvejebringelse af en Overenskomst. Det forekommer mig, at det konservative Parti saaledes ved sine forskellige Standpunkter fra Tid til anden vikler sig ind i en højst aparte Situation, som nu er kulmineret i Frem- sættelsen af dette Forslag om Kuldkastelse af, hvad der hidtil paa de Konservatives egen Opfordring er tilvejebragt ved Forhandlingerne i Moskva. Den ærede konservative Ordfører rejste Spørgsmaalet om vort Lands Stilling, hvis det nu afsluttede en Overenskomst, og der da ude i Verden skete visse Ting, som man kan anse for mere eller mindre uheldige. Ja, vor Stilling bliver ikke anderledes, end Stillingen bliver for andre Stater, som har en Overenskomst med Rusland, vor Stilling er vel ikke daarligere, vel heller ikke bedre end f. Eks. Norges Stilling. Norge har en Overenskomst og ophæver den formentlig ikke, fordi der opstaar Uoverensstemmelse mellem Rusland og et andet Land. Endelig er den Dagsorden, som det konservative Partis Ordfører stillede, ganske afgjort i Strid med de Ønsker, der er fremsat af Erhvervene i vort Land, af Organisationerne for de Hovederhverv, hvis Stilling man kender, og deres Ønsker forekommer os at veje adskilligt mere end de Følelsesmomenter, der er gjort gældende fra anden Side, og som jo maa være de afgørende for den Stilling, det konservative Parti her har taget. Jeg skal derfor anbefale, at man stemmer imod den af det konservative Parti stillede Dagsorden.